
PLANOWANIE PRZESTRZENNE JAKO NARZĘDZIE OCHRONY PRZYRODY W KARPATACH

RAPORT Z BADANIA ANKIETOWEGO PRZEPROWADZONEGO W GMINIE JAŚLIKA

PLANOWANIE PRZESTRZENNE JAKO NARZĘDZIE OCHRONY PRZYRODY W KARPATACH

Tabela 1. Płeć

	N=61	%
kobieta	31	50,9
mężczyzna	30	49,1

źródło: badania własne

W badaniu udział wzięło 50,9% kobiet oraz 49,1% mężczyzn.

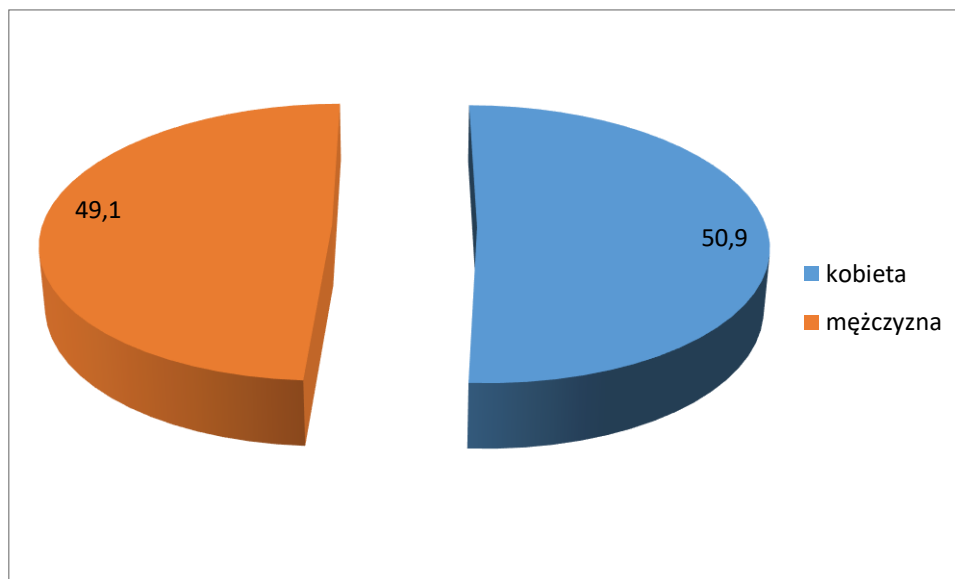

Tabela 2. Wiek

	N=61	%
<26	4	6,5
26-35	9	14,8
36-45	13	21,3
46-55	6	26,2
56-65	15	22,9
>65	5	8,2

źródło: badania własne

PLANOWANIE PRZESTRZENNE JAKO NARZĘDZIE OCHRONY PRZYRODY W KARPATACH

Respondentów poproszono o zadeklarowanie wieku. 26,2% ankietowanych to badani w wieku 46 – 55 lat. Na wiek 56 – 65 wskazało 22,9% badanych, nie wiele mniej, bo 21,3% respondentów to osoby w wieku 36 – 45 lat. 14,8% badanych zadeklarowało wiek 26 - 35 lat. Powyżej 65 roku życia jest 8,2% ankietowanych. Najmłodszą grupę stanowią osoby poniżej 26 roku życia w badaniu stanowili 6,5% respondentów.

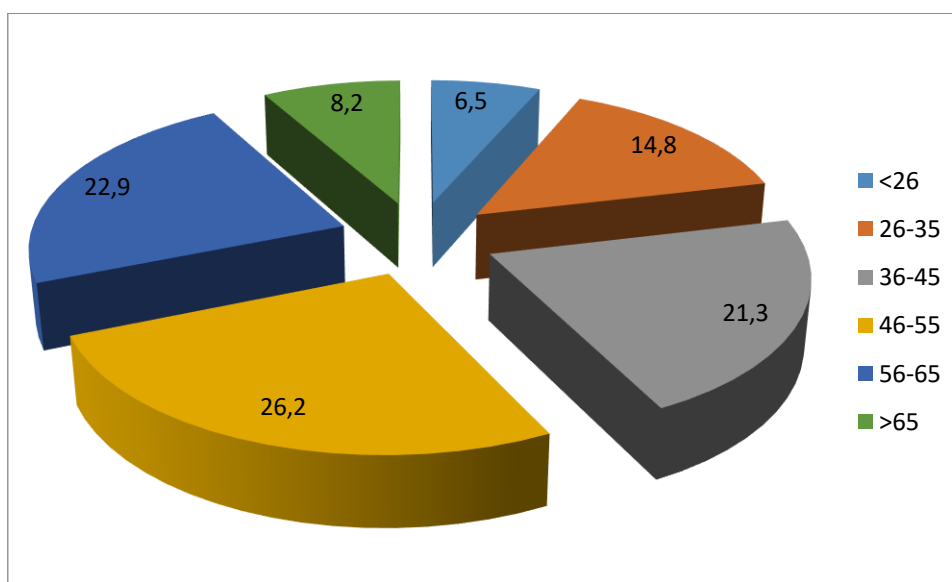

Tabela 3. Status

	N=61	%
mieszkaniec	42	68,8
turysta	19	31,2

źródło: badania własne

68,8% respondentów to osoby mieszkające w mieście, 31,2% badanych zadeklarowali, że są turystami.

PLANOWANIE PRZESTRZENNE JAKO NARZĘDZIE OCHRONY PRZYRODY W KARPATACH

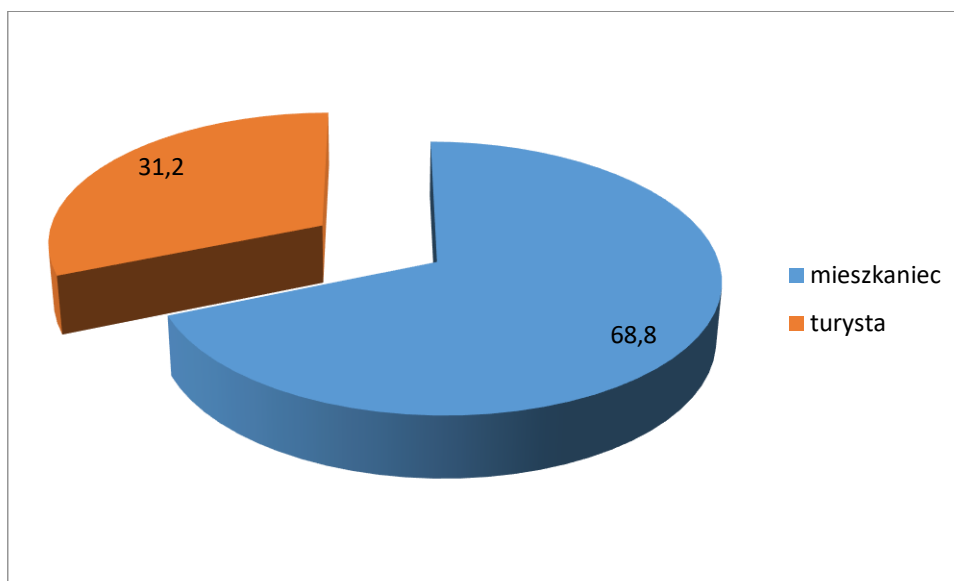

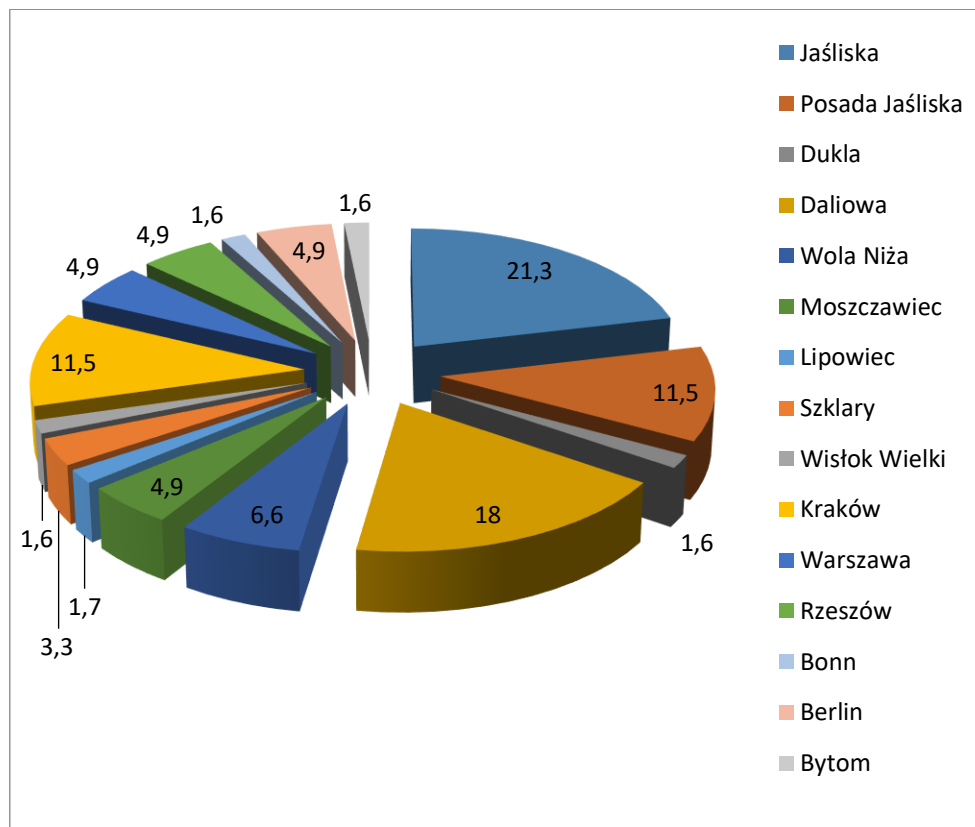
Tabela 4. Miejscowość zamieszkania

	N	%		N	%		N	%
Jaśliska	13	21,3	Moszczawiec	3	4,9	Warszawa	3	4,9
Posada Jaśliska	7	11,5	Lipowiec	1	1,7	Rzeszów	3	4,9
Dukla	1	1,6	Szklary	2	3,3	Bonn	1	1,6
Daliowa	11	18	Wisłok Wielki	1	1,6	Berlin	3	4,9
Wola Niża	4	6,6	Kraków	7	11,5	Bytom	1	1,6
SUMA							61	100

źródło: badania własne

Kolejno poproszono badanych o wskazanie miasta pochodzenia. 21,3% ankietowanych to mieszkańcy Jaślisk. W Daliowej mieszka 18% pytanym. 11,5% grupy stanowią respondenci z Posady Jaśliska oraz z Krakowa (także 11,5%). 6,6% to respondenci z Woli Niżnej.

PLANOWANIE PRZESTRZENNE JAKO NARZĘDZIE OCHRONY PRZYRODY W KARPATACH

PLANOWANIE PRZESTRZENNE JAKO NARZĘDZIE OCHRONY PRZYRODY W KARPATACH

Tabela 5. Z czym kojarzy się Pan(i) słowo krajobraz?

	N	%		N	%		N	%
góry	27	15,3	potoki górskie	1	0,6	architektura	1	0,6
rzeki	17	9,7	zabudowa	4	2,2	piękno	2	1,1
las	24	13,6	rzeźba terenu	4	2,2	atmosfera	1	0,6
rynek	1	0,6	zagospodarowanie	2	1,1	pejzaż	1	0,6
pola	13	7,4	roślinność	2	1,1	uksztaltowanie terenu	2	1,1
widoki	19	10,8	ład	1	0,6	pastwisko	1	0,6
różnorodność przyrodnicza	1	0,6	historia terenu	1	0,6	okolica	1	0,6
natura	11	6,2	otoczenie	8	4,5	obiekty architektoniczne	1	0,6
krajobrazy	3	1,7	ekologia	2	1,1	horyzont	1	0,6
przestrzeń	6	3,4	drzewa	1	0,6	widnokrąg	1	0,6
przyroda	9	5,1	powietrze	1	0,6	SUMA	176	100
łąki	5	2,8	lokalizacji wsi	1	0,6			

źródło: badania własne

Badanych zapytano z czym kojarzy im się słowo krajobraz. 15,3% respondentów wskazało na góry, nie wiele mniej bo 13,6% badanych przyznało, że krajobraz kojarzy im się z lasami. Ze słowem tym (krajobraz) 10,8% pytanych wskazało na widoki. Rzeki – takiej odpowiedzi udzieliło 9,7% ankietowanych.

PLANOWANIE PRZESTRZENNE JAKO NARZĘDZIE OCHRONY PRZYRODY W KARPATACH

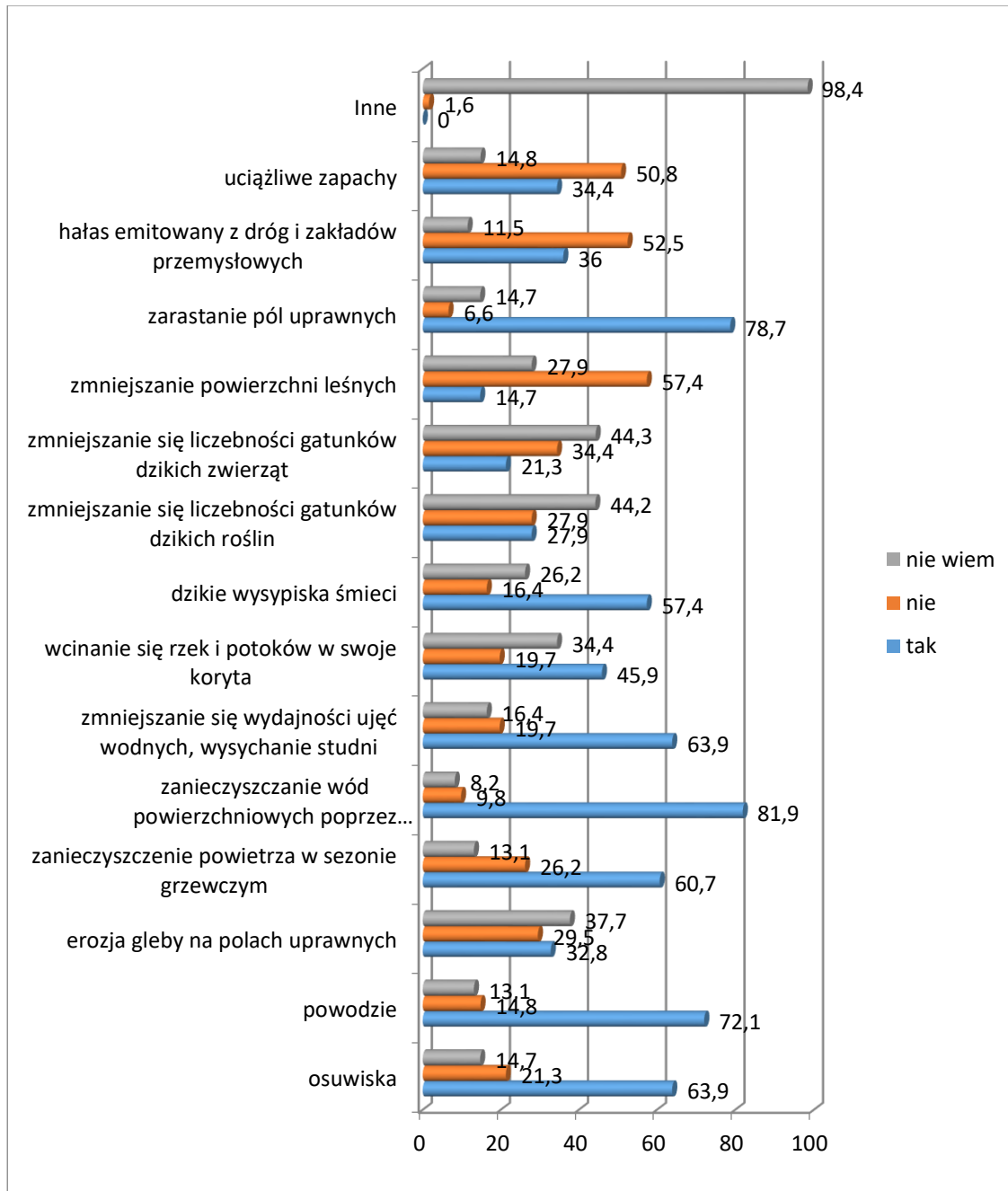
Tabela 6. Czy na terenie Gminy Sanok występują następujące zjawiska?

	TAK		NIE		NIE WIEM	
	N	%	N	%	N	%
osuwiska	39	63,9	13	21,3	9	14,7
powodzie	44	72,1	9	14,8	8	13,1
erozja gleby na polach uprawnych	20	32,8	18	29,5	23	37,7
zanieczyszczenie powietrza w sezonie grzewczym	37	60,7	16	26,2	8	13,1
zanieczyszczanie wód powierzchniowych poprzez odprowadzanie do nich ścieków	50	81,9	6	9,8	5	8,2
zmniejszanie się wydajności ujęć wodnych, wysychanie studni	39	63,9	12	19,7	10	16,4
wcinanie się rzek i potoków w swoje koryta	28	45,9	12	19,7	21	34,4
dzikie wysypiska śmieci	35	57,4	10	16,4	16	26,2
zmniejszanie się liczebności gatunków dzikich roślin	17	27,9	17	27,9	27	44,2
zmniejszanie się liczebności gatunków dzikich zwierząt	13	21,3	21	34,4	27	44,3
zmniejszanie powierzchni leśnych	9	14,7	35	57,4	17	27,9
zarastanie pól uprawnych	48	78,7	4	6,6	9	14,7
hałas emitowany z dróg i zakładów przemysłowych	22	36	32	52,5	7	11,5
uciążliwe zapachy	21	34,4	31	50,8	9	14,8
Inne	0	0	1	1,6	60	98,4

źródło: badania własne

Kolejne pytanie dotyczyło zjawisk, które występują na terenie gminy. 81,9% badanych wskazało, że w gminie występują zanieczyszczanie wód powierzchniowych poprzez odprowadzanie do nich ścieków. Nie wiele mniej, bo 78,7% ankietowanych przyznało, że w gminie zarastają pola uprawne. Na powodzie wskazało 72,1% badanych. Kolejno wskazano na osuwiska – 63,9% badanych oraz zmniejszanie się wydajności ujęć wodnych, wysychanie studni także 63,9% respondentów. Nie wiele mniej, bo 60,7% ankietowanych wskazało na zanieczyszczenie powietrza w sezonie grzewczym. 57,3% wskazało na dzikie wysypiska śmieci. 45,9% przyznaje, że na terenie gminy występuje wcinanie się rzek i potoków w swoje koryta.

PLANOWANIE PRZESTRZENNE JAKO NARZĘDZIE OCHRONY PRZYRODY W KARPATACH

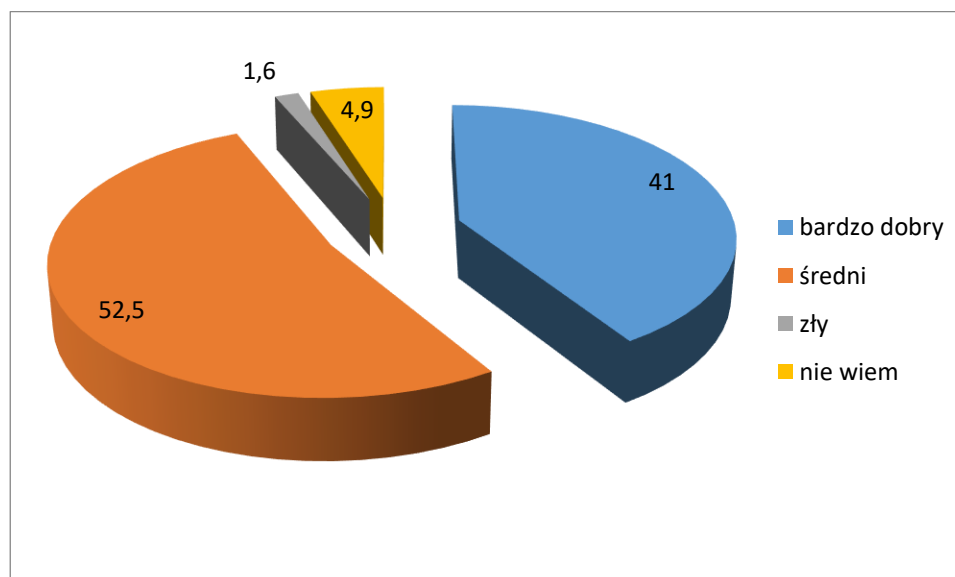
PLANOWANIE PRZESTRZENNE JAKO NARZĘDZIE OCHRONY PRZYRODY W KARPATACH

Tabela 7. Jaki jest według Pani/Pana stan środowiska przyrodniczego w Pana/Pani gminie?

	N=61	%
bardzo dobry	25	41
średni	32	52,5
zły	1	1,6
nie wiem	3	4,9

źródło: badania własne

Badanych zapytano o stan środowiska przyrodniczego w ich gminie. 52,5% ankietowanych wskazało na średni stan środowiska w gminie. 41% respondentów przyznało, że stan ten jest bardzo dobry. 1,6% badanych wskazało na zły stan środowiska przyrodniczego.

PLANOWANIE PRZESTRZENNE JAKO NARZĘDZIE OCHRONY PRZYRODY W KARPATACH

Tabela 8. Który z problemów występujących w środowisku przyrodniczym gminy uważa Pani/Pan za najistotniejszy?

	N	%		N	%		N	%
brak kanalizacji	12	17,2	brak upraw rolnych	3	4,3	niebezpieczne dzikie zwierzęta - wilki	2	2,8
brak wody gminnej	2	2,8	odprowadzanie ścieków	4	5,7	zmniejszenie liczebności gatunków dzikich zwierząt	1	1,4
brak zwierząt na łąkach	3	4,3	dzikie wysypiska śmieci	4	5,7	brak restauracji i hoteli	1	1,4
ścieżki przyrodnicze	1	1,4	zły stan dróg dojazdowych do lasu	13	18,6	rozwój gospodarstw rolniczych	1	1,4
odprowadzanie śmieci	1	1,4	zanieczyszczenie wód	3	4,3	brak gospodarstw ekologicznych	1	1,4
zmiana koryta rzeki	1	1,4	zarastanie pól uprawnych	1	1,4	brak śmietników	1	1,4
Bobry	1	1,4	ścieki	2	2,8	brak informacji od mieszkańców	1	1,4
zmniejszyć Pogłowie	1	1,4	kłusownictwo	1	1,4	spadek bioróżnorodności	2	2,8
zaśmiecanie	1	1,4	palenie nie właściwym opałem w piecach	1	1,4	nie można kupić jajek i sera od chłopca	1	1,4
brak rolników	2	2,8	zmniejszanie się wydajności	1	1,4	brak infrastruktury	1	1,4

PLANOWANIE PRZESTRZENNE JAKO NARZĘDZIE OCHRONY PRZYRODY W KARPATACH

			ujęć wodnych			turystyczno - edukacyjnej		
SUMA							70	100

źródło: badania własne

Badanych zapytano które z problemów w gminie uważane są według nich za najistotniejsze. 18,6% respondentów wskazało na zły stan dróg dojazdowych do lasu. Nie wiele mniej, bo 17,2% ankietowanych wskazało na brak kanalizacji. Na odprowadzanie ścieków wskazało 5,7% podobnie 5,7% badanych przyznało, że problemem są dzikie wysypiska śmieci. Brak upraw rolnych – takiej odpowiedzi udzieliło 4,3% respondentów oraz zanieczyszczenie wód także 4,3% ankietowanych.

Tabela 9. Jak można temu zapobiec?

	N	%		N	%		N	%
kanalizacja	16	26,2	poprawić drogi	1	1,6	odstrzął	1	1,6
wodociągi	1	1,6	oczyszczalnia ścieków	1	1,6	otworzyć restauracje i hotele	1	1,6
nowe pastwiska	1	1,6	kontrola szamb	1	1,6	wspieranie gospodarstw ekologicznych	1	1,6
więcej szlaków turystycznych	1	1,6	zanieczyszczenie powietrza	1	1,6	uprawy ekologiczne	2	3,3
zabezpieczyć przed dalszym wcinaniem się rzeki w gospodarstwa domowe	2	3,3	kontrole w sezonie grzewczym	1	1,6	przywracać wymarłe gatunki	1	1,6
więcej upraw	2	3,3	kontrole odprowadzania odpadów	1	1,6	więcej zwierząt w gospodarstwach	1	1,6

PLANOWANIE PRZESTRZENNE JAKO NARZĘDZIE OCHRONY PRZYRODY W KARPATACH

wspierać rolnictwo ekstensywne	1	1,6	komasacja	1	1,6	wspieranie hodowli	1	1,6
dokładne rozliczanie ścieków	3	5	zakaz zabijania zwierząt	2	3,3	więcej propozycji turystycznych	1	1,6
zwiększenie ilości pojemników na śmieci	1	1,6	rozmawiać z mieszkańcami	1	1,6	RAZEM	47	100

źródło: badania własne

Kolejne pytanie było kontynuacją poprzedniego. Badanych zapytano jak można zapobiegać wymienionym w poprzednim pytaniu problemom w gminie. 26,2% respondentów wskazało, że rozwiązaniem problemu byłaby kanalizacja. Na dokładne rozliczanie ścieków wskazało 5% ankietowanych. 3,3% badanych przyznało, że rozwiązaniem byłoby zakaz zabijania zwierząt. Następnie kolejno badani wskazali na: więcej upraw (3,3%), uprawy ekologiczne (3,3%), zabezpieczyć przed dalszym wcinaniem się rzeki w gospodarstwa domowe (3,3%),

Tabela 10. Proszę wybrać spośród wskazanych poniżej walorów Pana/Pani gminy 3 najbardziej wartościowe.

	N=183	%
zasoby surowców mineralnych	3	1,6
urozmaicona rzeźba (góry, doliny, grzbiety)	33	18
korzystny klimat	24	13,1
czyste powietrze	22	12
wody płynące w potokach	14	7,6
duże zasoby wód podziemnych	1	0,5
urodzajne gleby	0	0

PLANOWANIE PRZESTRZENNE JAKO NARZĘDZIE OCHRONY PRZYRODY W KARPATACH

duże powierzchnie lasów	18	9,8
bogactwo gatunków roślin	8	4,4
różnorodność gatunków dzikich zwierząt	11	6
piękny krajobraz	32	17,5
ciekawe obiekty architektoniczne	4	2,2
tradycyjny układ zabudowy wsi	13	7,1
inne	0	0

źródło: badania własne

Badanych poproszono o wybranie 3 walorów gminy. 18% respondentów wskazało na urozmaiconą rzeźbę terenu. Nie wiele mniej, 17,5% ankietowanych uważa, że największym walorem jest piękny krajobraz. Na korzystny klimat wskazało 13,1% badanych. Nie wiele mniej, 12%, respondentów za największy walor uważała czyste powietrze. Na duże powierzchnie lasów wskazało 9,8% ankietowanych. 7,6% pytanym za walor uważa wody płynące w potokach.

PLANOWANIE PRZESTRZENNE JAKO NARZĘDZIE OCHRONY PRZYRODY W KARPATACH

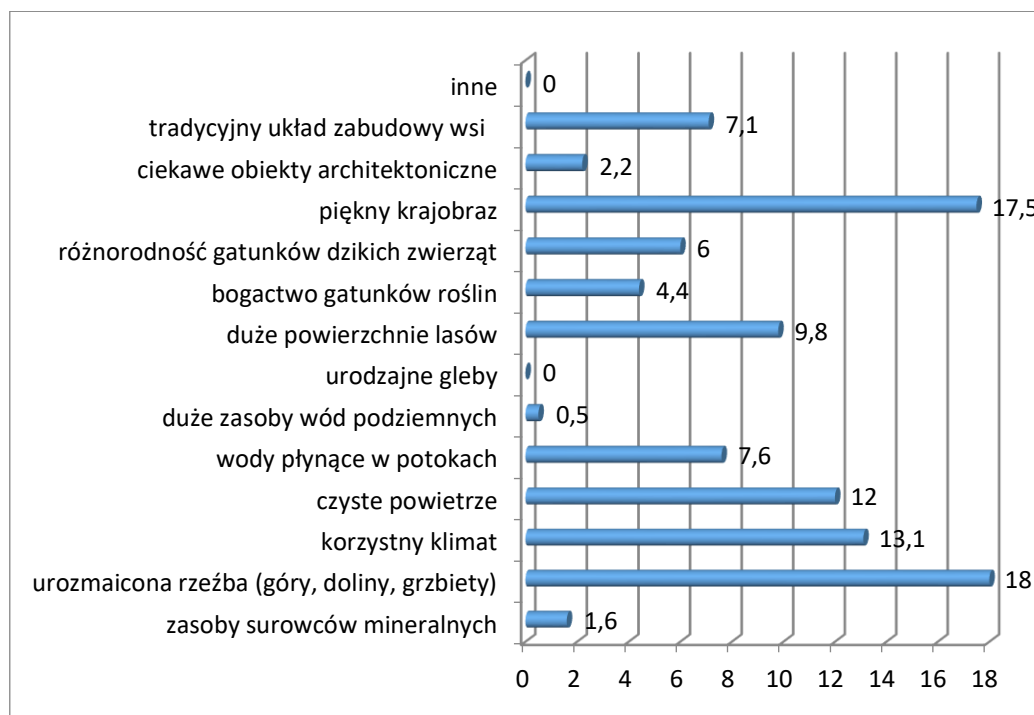

Tabela 11. Czy na terenie gminy znajdują się obszary lub obiekty przyrodnicze albo kulturowe, które należałoby objąć ochroną?

	N=61	%
tak	37	60,7
nie	8	13,1
nie wiem	16	26,2

źródło: badania własne

Kolejne pytanie dotyczyło obiektów przyrodniczych, kulturowych na terenie gminy, które należałoby objąć ochroną. 60,7% respondentów wskazało, że na terenie gminy znajdują się takie obiekty. Co czwarty respondent (26,2%) przyznał, że nie wie czy w gminie znajdują się obszary/obiekty przyrodnicze lub kulturowe. 13,1% badanych przyznało, że w gminie nie ma takich obiektów.

PLANOWANIE PRZESTRZENNE JAKO NARZĘDZIE OCHRONY PRZYRODY W KARPATACH

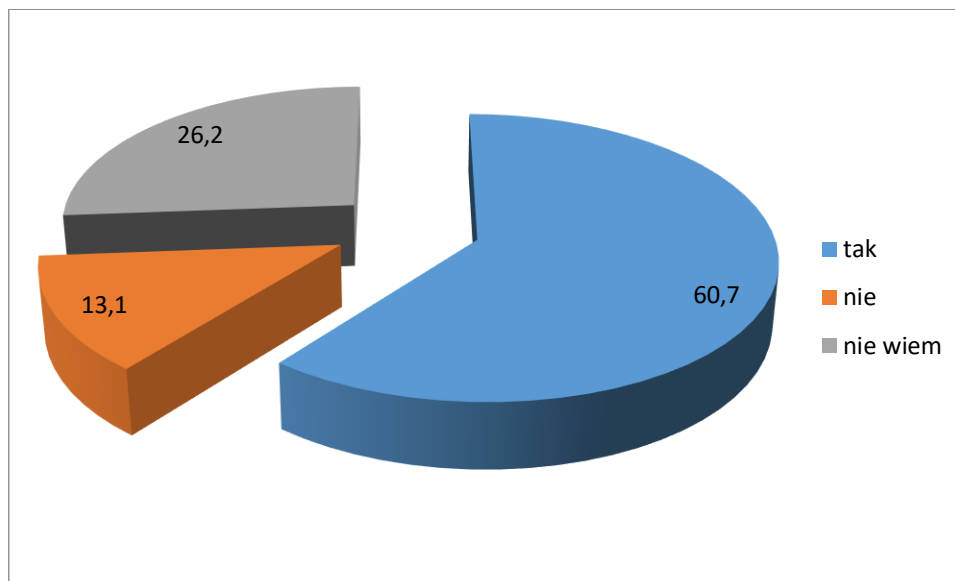

Tabela 12. Proszę wskazać zjawiska, które występują w gminie. Jak ocenia Pan(i) ich wpływ na krajobraz?

Zjawisko	Obecność zjawiska		Wpływ na krajobraz					
			Pozytywny		Negatywny		Obojętny	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Zarastanie pól uprawnych i polan śródleśnych	44	72,1	3	4,9	34	55,7	7	11,5
Istnienie otwartych terenów pól uprawnych	23	37,7	17	27,9	2	3,3	4	6,6
Powstawanie zwartej zabudowy w dolinach	41	67,2	30	49,2	2	3,3	9	14,7
Powstawanie pojedynczej zabudowy na stokach i grzbietach	40	65,6	11	18	26	42,6	3	4,9
Reklamy w formie billboardów	40	65,6	4	6,6	32	52,5	4	6,6
Powstawanie budynków o zupełnie odmiennej architekturze niż tradycyjna zabudowa	44	72,1	6	9,8	33	54,1	5	8,2
Zabudowa przemysłowa	25	41	5	8,2	17	27,9	4	6,6
Budowa wież widokowych	14	22,9	10	16,4	0	0	4	5
Kamieniołomy	22	36	4	6,6	17	27,9	2	3,3
Rozbudowa infrastruktury (np. drogi dojazdowe do domów, pól, lasów)	46	75,4	35	57,4	2	3,3	9	14,8

PLANOWANIE PRZESTRZENNE JAKO NARZĘDZIE OCHRONY PRZYRODY W KARPATACH

Infrastruktura sportowa, turystyczna i rekreacyjna (np. stok narciarski, hotele)	40	65,6	22	36	17	27,9	1	1,6
Inna zjawisko istotne dla Pana(i)	2	3,3	0	0	0	0	2	3,3

źródło: badania własne

Kolejno poproszono badanych o wskazanie zjawisk występujących w gminie. 75,4% badanych wskazało, że gminie występuje rozbudowa infrastruktury (np. drogi dojazdowe do domów, pól, lasów). Zjawisko to uważane jest za pozytywne. Nie wiele mniej, bo 72,1% respondentów przyznało, że w gminie powstają budynki o zupełnie odmiennej architekturze niż tradycyjna zabudowa, zjawisko to badani uważają raczej za negatywne. Podobnie 72,1% badanych przyznało, że w gminie zarastają pola uprawne i polany śródleśne, zjawisko to uznawane jest za negatywne. 67,2% ankietowanych przyznało, że w gminie powstaje zwarta zabudowa w dolinach, zjawisko to uważane jest za pozytywne. 65,5% badanych wskazało na powstawanie pojedynczej zabudowy – uważane jest to za zjawisko raczej negatywne. Podobnie 65,6% respondentów wskazało na reklamę w formie billboardów, większość badanych uważa to za coś negatywnego. Również 65,6% ankietowanych przyznała, że w gminie występuje infrastruktura sportowa, turystyczna i rekreacyjna (np. stok narciarski, hotele). To zjawisko badani nie uznali jednoznacznie za negatywne lub pozytywne.

Tabela 13. Jakie 3 najcenniejsze/najpiękniejsze miejsca istnieją w Pani/Pana gminie?

	N	%		N	%		N	%
rynek jaśliska	12	8,4	Rezerwat Źródlika Jasiołki	2	1,4	Kościół Jaszysza	1	0,7
Jasiel	21	14,7	Źródlika Jasiołki	1	0,7	Kapliczka w Lipowcu	2	1,4
Czeremcha	8	5,6	Bania - Szklary	1	0,7	Góra Kamarka	2	1,4
Kościół w Jaśliskach	10	7	kapliczka w Posadze Jaśliskiej	3	2	Moszczowiec	1	0,7

PLANOWANIE PRZESTRZENNE JAKO NARZĘDZIE OCHRONY PRZYRODY W KARPATACH

Park Krajobrazowy	2	1,4	Kościół św. Katarzyny	1	0,7	przełom Jasiołki	1	0,7
Jasiołka	3	2	Szlak turystyczny na Lipowcu	1	0,7	piwnice Jaśliskie	1	0,7
Rezerwat Kamień	9	6,3	Weschogóra	2	1,4	pomnik na Jasielu	1	0,7
Lipowiec	4	2,8	Góra Jan	2	1,4	góra Piotruś	1	0,7
Wola Niżna	1	0,7	Kurchan Jaśliski	1	0,7	góra Osiel	1	0,7
Góra Kamień	13	9	Przełom Jaśliski	1	0,7	Posada Jaśliska	1	0,7
Jaśliska	2	1,4	kamień pozostałości po kamieniołomie	2	1,4	stary spichlerz rynku	1	0,7
Polany Surowiczne	6	4,2	zabudowania sakralne Jaśliska	1	0,7	Kapliczka	1	0,7
Jaśliska	4	2,8	wierzycha pole widokowe	1	0,7	Traktat Węgierski	1	0,7
Przełom Wisłoki	1	0,7	cerkiew	8	5,6	agroturystyka	1	0,7
zabudowa starych Jaślisk	1	0,7	Kościół Wolna Niżna	2	1,4	wieś Czeremcha - zabytek	1	0,7
SUMA							143	100

źródło: badania własne

Badanych poproszono o wskazanie trzech najpiękniejszych miejsc w ich gminie. 14,7% respondentów wskazało na Jasiel. 9% badanych za najpiękniejsze miejsce uważa Górę Kamień. Na rynek Jaśliska wskazało 8,4% pytanych. Kościół w Jaśliskach jest jednym z najpiękniejszych obiektów dla 7% ankietowanych. Na rezerwat Kamień wskazało 6,3% ankietowanych. Czeremcha oraz Cerkiew są najpiękniejszym miejscem dla 5,6% badanych (po 5,6%).

PLANOWANIE PRZESTRZENNE JAKO NARZĘDZIE OCHRONY PRZYRODY W KARPATACH

14. Proszę wskazać 3 najbrzydsze miejsca w Pani/Pana gminie.

	N	%		N	%		N	%
reklamy	2	2,1	Łoszczanie	2	2,1	ruiny PGR - Szklary	1	1
parking leśny	10	10,6	dawny park - Lipowiec	1	1	budynki w szyku Jaśliskim	1	1
PGR-Y (zabudowa)	9	9,6	budynek GS w Jaśliskach	2	2,1	parking przed Dakłową	1	1
brzydki skład budowlany	1	1	koryta rzeki zmienione przez ludzi	1	1	betonowy budynek na rynku Jaślisk w budowie	2	2,1
budynek gminy	3	3,3	droga Jaśliska - Czeremcha - fatalny stan nawierzchni	2	2,1	przystanek w Daliowej	1	1
parking paliwowy	7	7,4	zanieczyszczenie śmieciami placu zabaw w Posadzie Jaśliskiej	2	2,1	budynek na skrzyżowaniu	1	1
rynek	3	3,3	Brak oświetlenia	1	1	dom kultury w Jaśliskach	1	1
Daliowa	5	5,3	Zły dojazd	1	1	stary parking	2	2,1
Moszczaniec	2	2,1	Stara szkoła w Jaśliskach	3	3,3	stary budynek przy szosie	2	2,1
Gok - Jaśliska	2	2,1	Bloki w Szklarach	1	1	niektóre budynki nowe	1	1
ratusz na rynku	1	1	Szklary - spalone obory	2	2,1	skład budowlany z reklamami	1	1
rozpadające się budynki	1	1	Jaśliska - budynki gminne	3	3,3	brak kanalizacji	1	1
Wola Niżna	1	1	Bar Czaremcha	1	1	stare budynki	1	1
Lipowiec	2	2,1	kapliczka Wola Niżna	2	2,1	Wola Wyżna	2	2,1

PLANOWANIE PRZESTRZENNE JAKO NARZĘDZIE OCHRONY PRZYRODY W KARPATACH

Szklary	2	2,1	wysypisko śmieci - Jaśliska - Lipowiec	1	1	ruiny PGR - Lipowiec	1	1
SUMA							95	100

źródło: badania własne

Kolejno poproszono badanych o wskazanie trzech najbrzydszych miejsc w gminie. 10,6% respondentów wskazało na parking leśny. Nie wiele mniej, bo 9,6% ankietowanych za najbrzydsze miejsca uznali PGR-y. Parking paliwowy jest najbrzydszym miejscem dla 7,4% badanych. Na Daliową wskazało 5,3% pytanych.